

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/174/2001

PREFERENCJE PARTYJNE W GRUDNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Pierwsze miesiące funkcjonowania nowego rządu przynoszą zwykle wiele ważnych decyzji. Publiczność ma okazję poznać nie tylko realizowany faktycznie program ugrupowań będących u władzy, ale także styl rządzenia nowej ekipy. W ciągu miesiąca poprzedzającego nasz sondaż¹ trwały trudne dyskusje na budżetem i poszukiwanie źródeł oszczędności budżetowych. Rząd odstąpił od niektórych zapowiadanych wcześniej decyzji (m.in. wprowadzenia podwyższonego podatku VAT w budownictwie). Wiele dyskutowano o negocjacjach dotyczących naszego wejścia do Unii Europejskiej i polityce rządu Leszka Millera w tym zakresie. Parlament po serii kontrowersyjnych zachowań Andrzeja Leppera w atmosferze skandalu odwołał go ze stanowiska wicemarszałka Sejmu. Wydarzenia te mogły wpływać na preferencje polityczne Polaków.

Udział w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się w grudniu, zadeklarowało 58% ankietowanych, czyli o 5 punktów mniej niż w listopadzie. Od października obserwujemy, normalne po każdym okresie wyborczym, zmniejszenie zainteresowania polityką, a tym samym spadek liczby osób deklarujących uczestnictwo w ewentualnych wyborach.

Przeszło dwa miesiące po terminie faktycznych wyborów najwyższe poparcie potencjalnych uczestników głosowania ma nadal koalicja SLD-UP. Począwszy od grudnia notowania obu partii startujących razem w wyborach będziemy analizować oddzielnie - na SLD chce obecnie głosować 36% wyborców, natomiast UP poparłoby 3% głosujących. Łącznie oba ugrupowania zdobyłyby zatem 39% głosów, o 6 punktów mniej niż w listopadzie. Na PSL - trzecie z ugrupowań tworzących koalicję rządową - głosowałoby 7% wyborców, nieznacznie mniej niż miesiąc temu. Wchodząca także w skład koalicji KPEiR uzyskałaby 2% poparcia.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (139) przeprowadzono w dniach 7-10 grudnia 2001 roku na liczącej 960 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Spośród ugrupowań opozycyjnych, mających swoich przedstawicieli w parlamencie, w grudniu najsilniejsze poparcie społeczne otrzymałyby PiS i PO. Na partię Lecha Kaczyńskiego gotowych byłoby głosować 12% wyborców, czyli o 6 punktów więcej niż w listopadzie. Platforma tak samo jak przed miesiącem zdobyłaby przychyłość co dziewiątego uczestnika głosowania (11%). Chęć poparcia Samoobrony zadeklarowało w grudniowym sondażu 8% wyborców, o 2 punkty mniej niż w listopadzie. Na takim samym poziomie jak przed miesiącem utrzymuje się natomiast poparcie dla LPR, na którą głosowałoby 6% wyborców. Wśród ugrupowań opozycji pozaparlamentarnej poparcie 3% głosujących, a więc takie samo jak przed miesiącem, uzyskałaby UW. Pozostałe ugrupowania miały jeszcze mniej zwolenników - po 1% zadeklarowanych wyborców byłoby gotowych oddać swój głos na praktycznie już nieistniejącą AWSP oraz na UPR. Jak zwykle po wyborach preferencje Polaków stają się mniej jednoznaczne - coraz więcej potencjalnych uczestników wyborów nie wie, komu udzieliłoby poparcia.

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach		Wyniki wyborów z 23 IX 2001
	XI 2001	XII 2001	
	w procentach		
Sojusz Lewicy Demokratycznej	45	36	41
Unia Pracy		3	
Prawo i Sprawiedliwość	6	12	9,5
Platforma Obywatelska	11	11	13
Samoobrona	10	8	10
Polskie Stronnictwo Ludowe	8	7	9
Liga Polskich Rodzin	6	6	8
Unia Wolności	3	3	3
Akcja Wyborcza Solidarność Prawicy	2	1	6
Polska Partia Socjalistyczna	1	0	0
UPR	1	1	-
KPEiR	1	2	-
Inne	1	1	1
Trudno powiedzieć	6	9	-
	N=610	N=558	

Mimo podejmowania trudnych decyzji i wzbudzania wielu kontrowersji tworząca rząd koalicja SLD-UP ma nadal zdecydowanie największe poparcie Polaków. Jednak w porównaniu z sondażem listopadowym zmniejszyła się akceptacja obu ugrupowań startujących razem w wyborach. Trudno jednoznacznie stwierdzić, w jaki sposób rozłączne potraktowanie obu partii mogło wpłynąć na ich notowania. Z jednej strony poparcie dla koalicji mogło być wyższe, gdyż w obecnych warunkach politycznych Polacy wysoko cenią zdolność do zachowania jedności. Z drugiej strony doświadczenie uczy, że w sondażach poparcie liczone oddzielnie okazuje się zwykle wyższe niż poparcie dla partii występujących wspólnie (z taką sytuacją mieliśmy do czynienia przed wyborami). Dzieje się tak m.in. dlatego, że samodzielne partie zdobywają dodatkowych zwolenników, którzy nie aprobują drugiego z koalicjantów (w tym przypadku chodzi przede wszystkim o zwolenników UP nieakceptujących koalicji z SLD). Jeśli ta druga ewentualność okazałaby się bliższa prawdy, wówczas spadek poparcia dla rządzącej koalicji może być bardziej znaczący, niż wskazuje na to obecna różnica notowań.

Największy przyrost zwolenników odnotowaliśmy w przypadku PiS. Partię tę poparło w grudniu dwukrotnie więcej potencjalnych wyborców niż miesiąc wcześniej i jest ona jedyną, która w naszym sondażu uzyskała więcej głosów niż we wrześniowych wyborach. Po trudnych przejściach swego lidera nieznacznie straciła Samoobrona. Poparcie dla pozostałych ugrupowań praktycznie nie uległo zmianie.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI